

1. Obiekt

KĄPIELISKO MIEJSKIE

2. Czas powstania
1927 r.

3. Miejscowość

B A R L I N E K

4. Adres
Barlinek
p-ta 72-340
ul. Sportowa 2
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo gorzowskie

gmina m. Barlinek pow. myślibórz

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Berlinchen
/Mückenburg-str/

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo szczecińskie

powiat Myślibórz

8. Właściciel i jego adres

UMiG w Barlinku
p-ta 72-340
ul. Niepodległości

9. Użytkownik i jego adres

MKS "Pogoń"
72-340 Barlinek
ul. Sportowa 2

10. Rejestr zabytków

Nr A-27 data 16.02.2000

1.

2.

Barlinek otrzymał prawa miejskie /magdeburskie/ w 1278 r; pierwotna nazwa "Neu-Berlin", następnie "Berlinchen". Gród położony był w pobliżu przeprawy przez Płonie, nad brzegiem jeziora.

W 1348 r Barlinek posiadał radę miejską, w 1350 r został ufortyfikowany.

Na przełomie XIV/XV w wzniesiono, w stylu neogotycki, obecny kościół p.w. NMP.

W latach 1402-54 miasto należało do Krzyżaków. W 1467 r Barlinek został zniszczony przez książąt pomorskich; w XVII w zniszczony przez Szwedów.

Od XIX w Barlinek stał się liczącym ośrodkiem przemysłowym i gospodarczym: czynna była garbarnia, młyny, tartaki, cegielnia, kaflarnia, dwie fabryki krzeseł. W 1850 wybudowano pierwszą drogę bitą

/Gorzów - Dolice/; w 1883 r połączenie kolejowe z Myśliborzem; 1888 r - połączenie z Choszczem.

W okresie międzywojennym w Barlinku przebywało wielu Polaków /robotnicy sezonowi/; w 1933 r
c.d. wkładka nr 1

Orientacja

Barlinek to jedno z większych miast gminnych w woj. gorzowskim, oddalony ok. 30 km na północ od Gorzowa Wlkp. Miasto bezpośrednio skomunikowane z: Lipianami, Myśliborzem, Gorzowem, Strzelcami Krajeńskimi i Pełzycami; linia kolejowa zapewnia połączenie w kierunku Myśliborza i Choszczna.

Barlinek położony jest na Pojezierzu Myśliborskim, po północnej stronie jez. Barlineckiego, na skraju Puszczy Gorzowskiej, nad niewielką rzeczką Młynówka. Ulica Sportowa wytyczona jest w południowo-wschodniej części miasta, stanowi fragment drogi wylotowej w kierunku Moczydła

Sytuacja

Ewidencjonowany budynek /komiśnisko miejskie/ posadowiony jest w południowo-wschodniej części miasta, po zachodniej stronie ul. Sportowej, bezpośrednio nad brzegiem jeziora. Kompielisko miejskie wchodzi w skład kompleksu obiektów sportowych MKS "Pogoń" Barlinek /stadion, korty tenisowe, przystań wodna, kempingi/, ulokowanych bezpośrednio po półn-wschodniej stronie jeziora. Budynek usytuowany jest w odległości ok. 80 m od ul. Sportowej, z przyległym od północy stadionem sportowym, od południa zwarta kępa lasu sosnowego. Ewidencjonowany obiekt, łącznie z szatniami, pomostami stanowi jednorodny kompleks wypoczynkowo-kąpieliskowy. Droga dojazdowa do kąpieliska /bruk/ obsadzona szpalerem sosnowym, po zachodniej stronie budynku kilka, pojedynczych sosen.

Materiał, technika, konstrukcja

Posadowienie - budynek osadzony na kamiennych ławach fundamentowych, zwieńczonych warstwą cegieł na zrąb; cokół o wys. 20-50 cm, niwelujący spadek terenu w kierunku wschodnim. Szatnie na wysokiej podmurówce ceglanej.

Ściany obwodowe murowane z cegły ceramicznej, tynkowane na gładko i bielone; przybudówka północna o ścianach ryglowych, z ceglanym wypełnieniem, z tynkowanymi kwaterami. Szczyty budynku głównego oraz przybudówka północna, na

c.d. wkładka nr 1

<p>4. Kubatura</p> <p>ok. 900 m³ /budynek główny/ ok. 1.300 m³ /szatnie/</p>	<p>15. Powierzchnia zabudowy zabudowy</p> <p>ok. 140 m² /budynek główny/ ok. 430 m² /szatnie/</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>kąpielisko miejskie oraz schronisko młodzieżowe</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>kąpielisko</p>
<p>8. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Po 1945 r w budynku dokonano kilku remontów, bieżących konserwacji; na pocz. l. 70-tych założono instalację c.o., wymieniono okno w elewacji zachodniej, przebudowano wnętrze przybudówki północnej oraz wymieniono większość stolarki wewnętrznej.</p>		<p>19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Ogólny stan techniczny głównych elementów konstrukcyjnych - dobry. Obiekt jest systematycznie remontowany i konserwowany.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Ewidencjonowany budynek charakteryzuje się ciekawą, oryginalną formą architektoniczną, nawiązującą do wzorów alpejskich, przetransponowanych na obszar Pomorza Zachodniego. Obiekty o podobnej architekturze wznoszone były z przeznaczeniem do celów turystycznych, wypoczynkowych /np. leśniczówki/.</p> <p>Kąpielisko miejskie w Barlinku winno być użytkowane zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem, z zachowaniem</p> <p><u>c.d. wkładka nr 4</u></p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

H. Berghaus, Landbuch der Mark Brandenburg, Bd.III,
Brandenburg 1856.

Niekammer's Landwirtschaftliche Güter-Adressbücher
Bd.VII, Provinz Brandenburg, Leipzig 1929.

Grundstücks-Lagerbuch, Berlinchen 1931 r.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Uberschiftsplan der Stadt Berlinchen, 1931 r /ksero/

24. Uwagi różne

Karta opracowana na zlecenie MKS "Pogoń" w Barlinku
NR KARTY 261

25. Opracował

tekst mgr Waldemar Witek, 06.1993 r./BSiDK Sz-n/
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Waldemar Witek, 05.1993 r. /BSiDK Sz-n/
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr Cezary Nowakowski, 05.1993 r. /BSiDK Sz-n/
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ w Gorzowie Wlkp.

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

Państwowa
Służba Ochrony Zabytków
ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI
ul. Jagiellończyka 8
66-413 Gorzów Wlkp.
tel.: 75-483, 75-466

193/12/16
W O D Z K I
KONSERWATOR ZABYTKÓW
mgr Władysław Chrostowski

27. Załączniki

5 wkładek szczegółowych

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
B A R L I N E K	KAPIELISKO MIEJSKIE	tekst, fotografie /ksero/, rzuty

c.d. rubr. nr 12

miasto liczyło ok. 7.600 mk.

Historia kąpieliska miejskiego i schroniska młodzieżowego w Barlinku wiąże się z działającym od 1905 r Stowarzyszeniem Gimnastyki "John", kierowanym przez Hermana Lucka. Na pocz. l. 20-tych XX w rozpoczęto budowę boiska przy ul. Mückenburg, wykorzystując do tych prac bezrobotnych. W 1927 r wybudowano kąpielisko, ze schroniskiem dla młodzieży, wykorzystując środki kasy miejskiej oraz fundację barona von. Kitzinga z Dzikowa. Po 1945 r obiekt pełnił funkcję ośrodka wypoczynkowego z kąpieliskiem i hotelem; pierwotnie własność OSiR-u w Barlinku, od 1992 r własność UMiG, przekazana w zarząd MKS "Pogoń".

c.d. rubr. nr 13

wysokości II kondygnacji, odeskowane i oblistwione. Budynek główny oparty drewnianą galerią, wspartą na słupach. Ściany wewnętrzne murowane z cegły ceramicznej, tynkowane na gładko, malowane farbami kredowymi, o przekroju ok. 25 cm. Ściany szatni drewniane, od zewnątrz odeskowane i oblistwione.

Strop drewniany, belkowy, wyprawiony na gładko, z deskowym pułapem, podsufitką na matach trzcinowych, tynkowany i bielony. Strop nad szatnią belkowy, z deskowym pułapem.

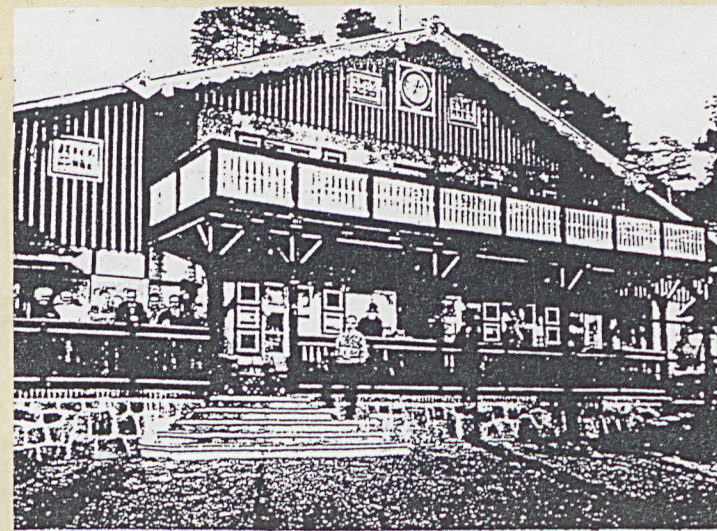
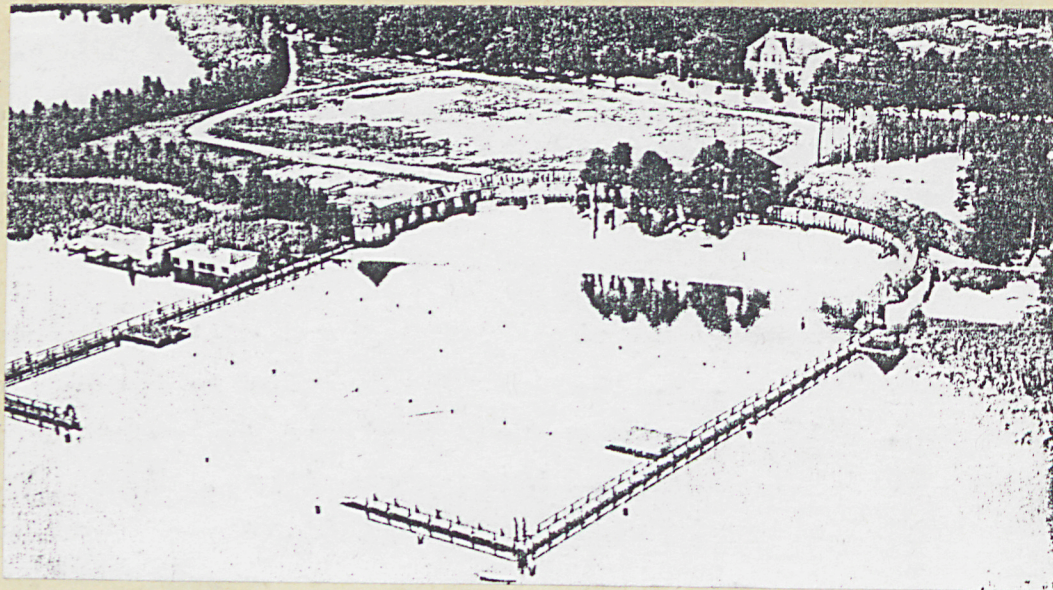
Wieżba dachowa drewniana, krokwiowo-płatwiowa, z podwójną podporą stolcową, ze wzmocnieniem kleszczowym /fot.12/ Końce krokwi wsparte zaciosami na płatwiach stopowych, ozdobnie profilowane, wyprowadzone ok. 150 cm poza lico ścian, osadzone w oczepach wieńczących słupy galeri. Szczytowe pary krokwi zaopatrzone od zewnątrz w ozdobnie profilowane "wiatróvky". Przybudówki nakryte dachami jednospadowymi, utworzonymi przez przedłużenie połaci, a tym samym układu krokwi, które osadzone są na oczepach ścianek przybudówek. Konstrukcja dachu nad szatniami - krokwiowa.

Pokrycie wszystkich połaci dachowych stanowi papa asfaltowa, lepikowana.

Wkładkę złożył: mgr W. Witek, 06.1993 r.
(imię, nazwisko, data)

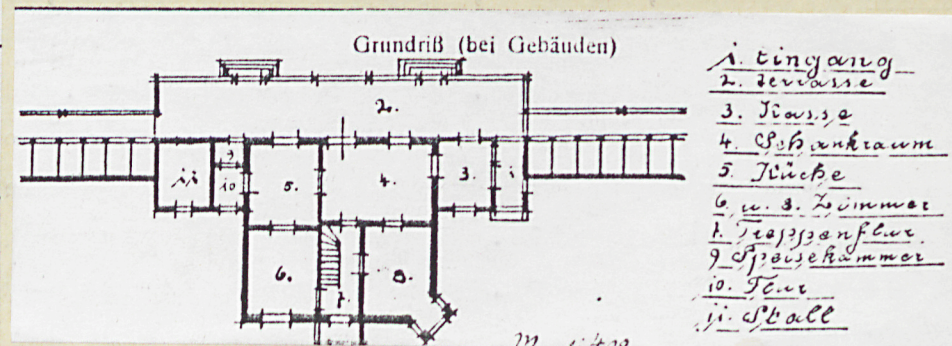
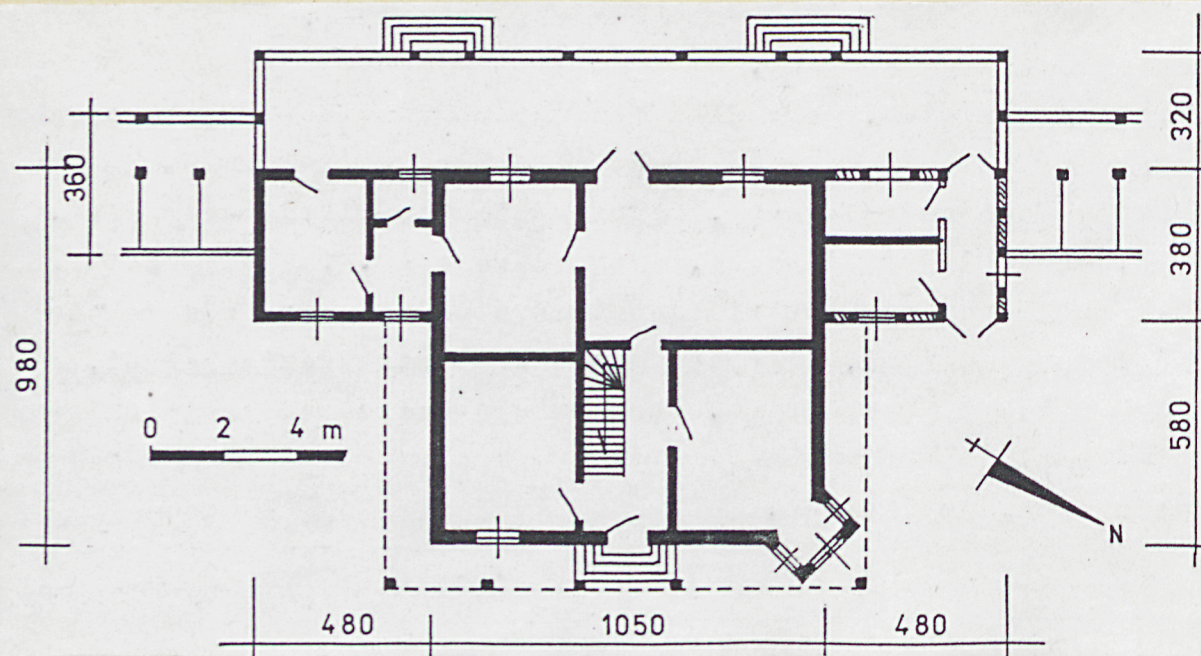
c.d. wkładka nr 2

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie Wlkp.

Berlinchen, Nm. — Stadt, Seebadeanstalt u. Jugendherberge — Freytags Garten

1931r

1931r

1. Miejscowość B A R L I N E K .	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KAPIELISKO MIEJSKIE	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) tekst, fotografie
-------------------------------------	---	---

c.d. rubr. nr 13

Podłogi deskowe, wtórnie wyłożone płytą pilśniową; w korytarzu oraz w pom. sanitarnych posadzki lastrico.

Schody: zewnętrzne z ciosów kamiennych, jednobiegowe, niskie; wewnętrzne - drewniane, policzkowe, zabiegowe, zaopatrzone w balustradę z prostymi tralkami /szozeblinami/.

Okna - zróżnicowane typologicznie i chronologicznie. Dominują okna skrzynkowe /elewacja wschodnia/, 4-skrzydłowe, dzielone krzyżem okiennym; pierwotnie zaopatrzone w okiennice. W obrębie przybudówek okna krosnowe, 4-skrzydłowe, dzielone krzyżem okiennym /fot. 10/ oraz okna 1-skrzydłowe, z podziałem szozeblinowym. W elewacji zachodniej, w obrębie poddasza i w południowej przybudówce występują okna współczesne, 2-skrzydłowe, krosnowe.

Drzwi: frontowe 22-skrzydłowe, ramowo-płycinowe, zawieszone na trzpieniowych zawiasach; drzwi na taras zachodni /fot. 9/ o analogicznej konstrukcji, z naświetlem i nadświetlem; drzwi do przybudówki południowej /fot. 8/ 2-skrzydłowe, ramowo-klepkowe, zawieszone na trzpieniowych zawiasach, z profilowanymi opaskami; drzwi wewnętrzne 1-skrzydłowe płycinowe pierwotne lub wtórne; drzwi na galerię w ścianie wschodniej - w formie wysokiego okna, 2-skrzydłowe, płycinowe, z naświetlem.

Rzut

Zasadniczy korpus budynku założony został na planie prostokąta /prawie kwadrat/, o wym. 1050 x 980 cm, zorientowanego na osi NW-SE, prostopadle do linii kalenicy. Po obu bokach budynku, przy szczycie zachodnim, ulokowane są dwie, niewielkie przybudówki /pierwotnie integralnie związane z budynkiem głównym/, założone na rzucie prostokąta o wym. 480 x 380 cm. Do w/w przybudówek dostawione długie, łukowato wytyczone szatnie, o szer. 380 cm i dł. ok. 60 m, zakończone nad brzegiem jeziora wielobocznym tarasem, skomunikowane bezpośrednio z pomostem kąpielowym, o kształcie podkowy, o głębokości ok. 80 m. Po zachodniej stronie budynku głównego znajduje się taras, o głębokości ok. 320 cm, skomunikowany z pomostem szatni i dalej z pomostem kąpielowym. Główne wejście do budynku

Wkładkę założył: mgr W. Witek, 06.1993 r.
(imię, nazwisko, data)

c.d. wkładka nr 3

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie.Wlkp..

3.

4.

5.

6.

1. Miejscowość B A R L I N E K	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KĄPIELISKO MIEJSKIE	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) tekst, fotografie
-----------------------------------	---	---

c.d. rubr. nr 13

umieszczone pośrodku elewacji wschodniej, dodatkowe wejścia w obu przybudówkach oraz w ścianie zachodniej - wyjście na taras; w szczycie wschodnim, na 1-piętrze drzwi na galerię. Przyziemie budynku głównego w układzie 2-traktowym /trakty o jednakowej głębokości/: w części wschodniej wydzielone są trzy pomieszczenia /w tym sień/, w części zachodniej dwa pomieszczenia. W przybudówce północnej wytyczony jest przelotowy korytarz oraz dwa, wtórnie wydzielone pomieszczenia; w przybudówce południowej wydzielone są trzy, niewielkie pomieszczenia. Wszystkie części budynku są wewnętrznie skomunikowane, za wyjątkiem przybudówki północnej, która została wtórnie przeorientowana.

Bryła

Ewidencjonowany budynek charakteryzuje się rozczłonkowaną, wieloelementową bryłą, stanowiącą architektonicznie jednorodną kompozycję. Budynek główny to obiekt 2-kondygnacyjny, podpiwniczony, nakryty dachem 2-spadowym, opięty /na wysokości II kondygnacji/ galerią, wspartą na układzie arytmicznie rozmieszczonych słupów. Wysokość całkowita wynosi ok. 900 cm, stosunek wysokości ścian do wysokości dachu jak 3:1. Piwnica o głębokości ok. 190 cm, przesklepiona stropem odcinkowym, dostępna po jednobiegowych schodach drewnianych. Przybudówki boczne o bryle prostopadkościennej, nakryte dachem 1-spadowym /wspólna połąć z dachem głównym/, w wysokości ok. 580 cm. Szatnie to obiekty o bryle prostopadkościennej, parterowe, nakryte daszkiem 2-spadowym; w obrębie tarasów nadjeziornych nakryte dachem stożkowym; wysokość całkowita wynosi ok. 650 cm

Elewacje

Elewacja frontowa 3-osiowa, dwukondygnacyjna, asymetryczna, zaakcentowana drewnianą galerią, wspartą na ozdobnie sfazowanych słupach, z ażurową /deskową/ balustradą. Elewacje ścian długich przybudówek 2-osiowe, 2-kondygnacyjne, asymetryczne. Elewacja zachodnia /tarasowa/ 3-osiowa, 2-kondygnacyjna, symetryczna.

Wkładkę założył: mgr W. Witek, 06.1993 r.
(imię, nazwisko, data)

c.d. wkładka nr 4

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie Wlkp.

7.

8.

9.

10.

1. Miejscowość B A R L I N E K	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) KAPIELISKO MIEJSKIE	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) tekst, fotografie
-----------------------------------	---	---

c.d. rubr. nr 13

Elewacje budynku charakteryzują się harmonijnym powiązaniem elementów konstrukcyjnych /murowane ściany pokryte gładkimi tynkami/ z drewnianymi galeriami, tarasami, zapierzeniem szczytów; kolorystyka elewacji /z dominującym odcieniem bieli i brązu/ podkreśla naturalne walory użytego budulca.

Instalacje: elektryczna, odgromowa, wod-kan., c.o. /miejscowe/; system ogniowy oparty o dwa kominy skupowe z cegły ceramicznej.

c.d. rubr. nr 20

wszystkich elementów kompozycji architektoniczno-przestrzennej /budynek mieszkalny, szatnie, pomosty/, kształtu bryły, formy dachu oraz architektonicznego ukształtowania elewacji, ze szczególnym uwzględnieniem galerii, tarasów, typu stolarkimokiennej i drzwiowej.

Obiekt winien być objęty ochroną konserwatorską, z postulatem wpisu do rejestru zabytków.

Wkładkę założył: mgr W. Witek, 06.1993 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Gorzowie Wlkp.

12.

13.

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
B A R L I N E K	KAPIELISKO MIEJSKIE	spis fotografii, orientacja, sytuacja

Spis fotografii

1.	Kąpielisko miejskie, ul. Sportowa 2	- budynek główny, elewacja frontowa /wschodnia/
2.	-:-	- widok ogólny od strony jeziora
3.	-:-	- budynek główny i szatnie, widok od północy
4.	-:-	- budynek główny i szatnie, widok od południa
5.	-:-	- budynek główny - elewacja północna
6.	-:-	- budynek główny - elewacja południowa
7.	-:-	- fragment elewacji zachodniej, z tarasem i galerią
8.	-:-	- 2-skrzydłowe drzwi do przybudówki północnej, z widoczną konstrukcją ryglową ścian obwodowych
9.	-:-	- 2-skrzydłowe drzwi płycinowe w elewacji zachodniej /na taras/
10.	-:-	- 4-skrzydłowe okno krosnowe w przybudówce północnej
11.	-:-	- okno krosnowe na II kondygnacji przybudówki północnej
12.	-:-	- więźba dachowa, widok ogólny w kierunku zachodnim
13.	-:-	- pomost kąpielowy, widok od wschodu

Wkładkę założył:
(Imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

